

Motion till riksdagen 2021/22:4114

av Elisabeth Svantesson m.fl. (M)

Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2022 inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade statsbidrag och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kompensation till kommuner för förändrade skatteintäkter och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om resurser till utökade program hos BVC i utsatta områden och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om resurser till obligatorisk språkscreening på BVC och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om resurser till språkförskola för nyanlända barn och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om resurser till språkförskola i utsatta områden och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om resurser till utökad undervisningstid i skolan och tillkännager detta för regeringen.

Anslagsanvisning

Anslagsförslag 2022 för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Tabell 1 Moderaternas förslag till anslag för 2022 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Kommunalekonomisk utjämning	147 046 689	5 649 000
1:2 Utjämningsbidrag för LSS-kostnader	4 718 355	±0
1:3 Bidrag till kommunalekonomiska organisationer	7 150	±0
1:4 Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner	250 000	±0
1:5 Medel till befolkningsmässigt mindre kommuner	300 000	±0
Summa	152 322 194	5 649 000

Politikens inriktning

Sverige ska ha en välfärd att lita på – oavsett var i livet man befinner sig eller var i landet man bor. Kommunernas kostnader ökar på flera håll. Det är naturliga konsekvenser av en åldrande befolkning men är också kopplat till det stora flyktingmottagandet. Äldreomsorg, skolor och förskolor behöver fler medarbetare. Samtidigt som kommunerna under kommande år behöver ökade resurser för att klara välfärdsåtagandet så behöver de också jobba på att förbättra integrationen och att få ner bidragskostnaderna.

Under de senaste åren har resultatet av regeringens misslyckade jobbpolitik blivit tydligt. Löftet om EU:s lägsta arbetslöshet har resulterat i att Sverige tillhör de europeiska länder som har allra högst arbetslöshet. Centrala delar av de grundläggande samhällsuppgifterna – såsom välfärden – är därför satta under hård press.

Resurserna till välfärden är beroende av en stark svensk ekonomi där skattepengarna används effektivt. En svagare ekonomisk utveckling leder till lägre intäkter, vilket tillsammans med ökade kostnader till följd av den demografiska utvecklingen och bristande integrationspolitik har lett till en svårare ekonomisk situation för välfärden.

Pandemin har prövat Sverige hårt. Moderaterna förespråkar långsiktigt höjda generella stöd till kommunsektorn så att de klarar den demografiska utmaningen utan att höja skatterna.

1:1 Kommunalekonomisk utjämning

Generell ökning

Moderaterna föreslår ökat anslag av statsbidragen till kommunerna om 3 miljarder kronor från år 2022, 5 miljarder kronor från år 2023 och 7 miljarder kronor per år från år 2024 och framåt. Således ökar Moderaterna statsbidragen med 2 miljarder kronor år

2023 och 4 miljarder kronor år 2024 jämfört med regeringens föreslagna anslagsökningar i budgetpropositionen.

Kompensera kommunerna för förändrade skatteintäkter

Eftersom Moderaternas förslag om sänkt skatt för pensionärer, utvidgning av reglerna för personaloptioner och avvisandet av regeringens förslag om skattelättnad för cykelförmån minskar skatteintäkterna för kommunerna kompenseras kommunerna och anslaget ökas därmed med 5 619 miljoner kronor år 2022, 5 575 miljoner kronor 2023 samt 5 531 miljoner kronor år 2024.

Utökade program hos BVC i utsatta områden

Sveriges väl utbyggda mödravård med omfattande och systematiska insatser är ett viktigt verktyg för att nå gravida kvinnor som är utrikes födda och bor i utsatta områden. Preventiva åtgärder med fokus på information och rådgivning om riskfaktorer för övervikt och rökning kan bidra till förbättrad hälsa för modern och barnet så småningom. Lokalt bedrivs utökade program för barnavårdscentralens (BVC) verksamhet. Moderaterna vill att programmet utökas till att gälla nationellt i landets samtliga särskilt utsatta områden. Detta med utgångspunkten att graden av insatser bör matcha hur stora behov en individ har. Moderaterna tillför 10 miljoner kronor för detta ändamål under 2022, 20 miljoner kronor under år 2023 och 20 miljoner kronor från år 2024 och framåt.

Obligatorisk språkscreening på BVC

Redan idag rekommenderas BVC kontakta aktuell förskola för att diskutera barnets kommunikation och språk både på svenska och på barnets modersmål om man upptäcker brister.

Dagens språkscreening bör däremot kompletteras med ett särskilt uppdrag att bedöma barnets språkliga nivå på det svenska språket jämfört med vad som förväntas av barn med svenska som modersmål. Vid brister bör BVC i samråd med vårdnadshavare kontakta berörd förskola för initierandet av särskild språkförskola alternativt kontakta hemkommunen för vidare kontakt gällande att erbjuda språkförskola för barnet. Moderaterna tillför 20 miljoner kronor för detta ändamål från år 2022 och framåt.

Språkförskola för nyanlända barn

Den svenska förskolan är unik med sitt fokus på omsorg, lärande och pedagogik. Förskolans uppgift att lägga grunden inför skolstarten spelar särskilt stor roll för barn som kommer från studieovana hem. Barn till nyanlända löper risk att växa upp i hem där man talar mycket lite svenska eller ingen svenska alls. Som en konsekvens börjar dessa barn i skolan utan att förstå språket. Att ge dessa barn en god start i det svenska språket är av stor vikt. För att stärka integrationen måste alla barn få de kunskaper i svenska som behövs för att de ska klara skolan. Därför vill Moderaterna att alla nyanlända barn och barn till nyanlända föräldrar ska omfattas av en obligatorisk språkförskola om 15 timmar i veckan från 3 års ålder. Särskild tid ska varje vecka avsättas för undervisning i svenska. Språkförskolor behövs, eftersom det idag finns stora brister i hur förskolor lever upp till skollagens krav att ge alla barn möjlighet att utveckla både sitt modersmål och svenska språket.

Moderaterna tillför 100 miljoner kronor för detta ändamål från år 2023 och framåt.

Språkförskola i utsatta områden

Även barn som inte är nyanlända eller barn till nyanlända kan behöva stöd i sin språkutveckling. Inte sällan möter barn med utländsk bakgrund, vilket innebär att barnet själv eller båda föräldrarna är födda utom Sverige, det svenska språket på allvar för första gången i förskolan. Det handlar ofta om barn som växer upp i utanförskap och som inte ser sina föräldrar gå till jobbet.

För barn som uppvisar tillräckligt god språkutveckling i svenska, eller har svenska som modersmål, bör det finnas möjlighet att bli undantagen från kravet på obligatorisk språkförskola. Undantag kan också vara aktuellt för barn som har sämre förutsättningar att vistas på förskola av till exempel hälsoskäl eller på grund av särskilda familjeförhållanden. För förskolor i utsatta områden är det viktigt att personalen talar god svenska. Moderaterna har sedan tidigare ett förslag om att utvidga systemet med karriärtjänster i skolan till förskolan. Det innebär att stöd kommer att betalas ut för inrättandet av särskilt yrkesskickliga förskollärare, så kallade förste förskollärare. På förskolor i utanförskapsområden kan man överväga att förstärka satsningen mot förskollärare som kan leda förskolans språkutvecklande arbetssätt.

Moderaterna tillför 120 miljoner kronor för detta ändamål från år 2023 och framåt.

Utökad undervisningstid

Moderaterna föreslår utökad undervisningstid med en timme per dag. Undervisningstiden behöver öka i flera ämnen i lågstadiet, men främst bör utökningen ske i svenska och matematik, eftersom den viktiga grunden i lågstadiet är att eleverna ska lära sig läsa, skriva och räkna. För detta ändamål tillförs 225 miljoner från 2023 och 900 miljoner för 2024.

Elisabeth Svantesson (M)

Edward Riedl (M)

Magdalena Schröder (M)

Jan Ericson (M)

Sofia Westergren (M)